



Návrh zákona o zaměstnanosti

Tisková zpráva

Míra nezaměstnanosti v České republice v posledních letech narůstá. Důvodem je především zhoršující se demografická situace, restrukturalizace ekonomiky a privatizace podniků. Poptávka po pracovní síle nepokrývá její nabídku. Akceschopnost úřadů práce za této situace klesá. Stávající úroveň zprostředkování, poradenství a aktivní politiky zaměstnanosti už vyčerpala svůj potenciál možné změny situace na trhu práce.

Vysoká míra nezaměstnanosti vyžaduje více času a individuální přístup odborníků úřadů práce. Je potřeba, aby tito odborníci jinak řešili situaci absolventů, jinak zdravotně postižených či Romů. Celkově se potvrzuje nutnost preventivního a aktivizačního přístupu v politice zaměstnanosti, který je také v souladu s Evropskou strategií zaměstnanosti.

Ministerstvo práce a sociálních věcí proto vypracovalo návrh nového zákona o zaměstnanosti. Ten by měl plně nahradit stávající dvě právní úpravy (zákon č.1/1991 Sb. o zaměstnanosti, zákon č.9/1991 Sb. o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti), které už není možné aplikovat na současný systém. Přesto, že byly několikrát novelizovány.

Návrh zákona o zaměstnanosti už schválila Legislativní rada vlády Kabinet by měl návrh projednat v první polovině listopadu.

Hlavní principy nové právní úpravy:

- upřesnění postupů a zpřísnění podmínek při zprostředkování zaměstnání úřady práce, zejména podmínek pro zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, a to za účelem zvýšení motivace uchazeče o zaměstnání ke spolupráci s úřadem práce v procesu zajišťování zaměstnání,
- zpřísnění podmínek pro vznik nároku na podporu v nezaměstnanosti, změna výše podpory v nezaměstnanosti a délky podpůrní doby jejího poskytování,
- úprava částečné nezaměstnanosti,
- stanovení závazných pravidel při zprostředkovávání zaměstnání agenturami práce v souladu s požadavky Úmluvy MPO č. 181 o soukromých agenturách práce,
- komplexní úprava problematiky osob se zdravotním postižením a jejich postavení na trhu práce,
- možnost úřadu práce požádat o posouzení zdravotního stavu fyzických osob pro účely zaměstnanosti určené zdravotnické zařízení a povinnost fyzické osoby podrobit se vyšetření zdravotního stavu,

- zavedení nových nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, které přispějí k zajištění maximálně možné úrovně zaměstnanosti a k prohloubení individuálního přístupu k uchazeči o zaměstnání,
- úprava postavení občanů států EU na trhu práce v České republice (dále jen „ČR“) v souladu s požadavky stanovenými v právních aktech EU,
- zapracování ochrany dětí při umělecké, kulturní, sportovní a reklamní činnosti v souladu s požadavky Směrnice Rady ze dne 22.6.94 č. 94/33/EC o ochraně mladých lidí při práci.

Právní řád České republiky v současné době vůbec neupravuje práci dětí mladších 15 let. Práci mladistvých ve věku od 15 let do 18 let upravuje v případech, kdy je vykonávána v pracovněprávních vztazích podle zákoníku práce. Přitom Směrnice Rady stanoví opatření pro právní úpravy členských států. Např. by měly přijmout opatření k zákazu práce dětí a zajistit podmínky stanovené Směrnicí pro práci mladistvých. Některá z těchto opatření je nutné nově zapracovat do právního řádu České republiky. Důležité postavení při zabezpečování úkolů v této oblasti by mělo náležet úřadům práce. Z tohoto důvodu je nutné platný stav právních předpisů v oblasti zaměstnanosti doplnit.

Další změny jsou navrženy v oblasti zaměstnávání cizinců a oblasti kontroly a správního řízení, např. rozšíření pravomoci úřadů práce při provádění kontrolní činnosti při potírání nelegálního zaměstnávání.

Navrhovaná právní úprava neomezuje malé a střední podnikání. Naopak, vytváří legislativní podmínky k jeho dalšímu rozvoji.

Návrh zákona o zaměstnanosti je v souladu s ústavním pořádkem a s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

V Praze dne 22.10.2003

Kateřina Prejdová, tisková mluvčí MPSV ČR